

Üdvözlét az Olvasónak!

Valamely díjnak az a teljesítmény ad rangot, amelynek szől, amelyért elismeréssel fogadják azokat, akiknek adományozták.

Aki csak futólag is beleolvas ebbe a kötetbe, annak nem lehet kétsége afelől, hogy a benne leírt teljesítmények valóban olyan kiemelkedő értékek, melyek méltán tekinthetők magyar örökségnek. Most az elmúlt ötven évről, a további kötetek majd a korábbi időszakokról is szólnak.

Ebben a kötetben – most már megismerve a magyarság „Láthatatlan Szellemi Múzeumát” – az olvasó bizonytal úgy gondolja,

hogy jól tették, akik a Magyar Örökség Díjat alapították,
és okkal fogalmaztak úgy alapító nyilatkozatukban a díj eszmeiségéről,

hogy „napjainkat az értékzavar és értékvesztés, sőt sokak részéről egyfajta tudatos értékrombolás jellemzi egyéni és közösségi erkölcsünkben, nemzeti hagyományainkban, kulturális és vallási eszményeinkben”,

és „múltunk és jelenünk túl sokszor igaztalan, torz módon jelenik meg a közvélemény előtt”,

hogy mindezekért „különösen szükséges mindent megtenni egyéni, közösségi és nemzeti megújulásunk, erkölcsi-kulturális felemelkedésünk érdekében”,

evégből „szükséges megnevezni azokat a teljesítményeket és felemelő tényeket, amelyek a kultúra, a gazdaság, a tudomány, a közélet, a sport és az erkölcsi erőfeszítések megannyi területén vitathatatlanul kiemelkedők, és ezzel képesek erősíteni egyéni és közösségi önbizalmunkat, szebbé-teljesebbé tenni nemzedékeink és unokáink életét, szolgálni országunk és nemzetünk felemelkedését”.

Íme, az első nyilvános könyves számadás az eddigi díjak üzenetével. Az alapítók felhívására az állampolgárok százaitól jöttek ehhez javaslatok. Ez is mutatja, hogy az emberek mennyire felelősen gondolkodnak múltunkról és értékeinkről. A javaslatok elbírálása és a döntés is ennek jegyében alakul. A kulturális, társadalmi és közéleti területek egészét reprezentáló, országosan is elismert, a Bíráló Bizottságban részt vevő személyiségek behatóan értékelik negyedévenként az állampolgári javaslatokat, és titkos szavazással döntenek arról, hogy az adott negyedévben mely teljesítményeket javasolják a Magyar Örökség Díjban részesíteni. A Bíráló Bizottság azután laudátorokat – hozzáértő személyeket – kér fel a javasolt teljesítmények értékelésére. Ezek az értékelő laudációk önmagukban is kimagasló alkotások – vallomások és főhajtások az

alkotók előtt. A Bíráló Bizottság döntései ezek meghallgatásával és elismerésével válnak véglegessé. A nyilvános díjkiosztó ünnepségen a laudációk rövidített változatát hallják a résztvevők.

Ezek az ünnepségek a Magyar Nemzeti Múzeumban, az Országos Széchényi Könyvtárban, az Ópusztaszeri Nemzeti Emlékparkban, a Magyar Rádió székházában, a Budapesti Kongresszusi Központban, a Budapesti Történeti Múzeumban, a Magyar Nemzeti Galériában és sok más neves helyszínen a magyar közéleti-kulturális élet kiemelkedő eseményei lettek. A résztvevők nagy száma és a sajtó kitüntető közreműködése ezrek és ezrek számára tette és teszi élménnyé és a nemzettudat részévé a Magyar Örökség oly sok értékét.

Ebben a kötetben a laudációk teljes terjedelmével kívánjuk az olvasókat köszönteni. Látni fogják, hogy értékek és élmények káprázata ez – a magyarság teremtményeiből. Ha hitünk reszket, ha nagyon borús felettünk az ég, nézzünk szét ebben a láthatatlan múzeumban. A több, a jobb, a szebb szólítani fog a sorok közül, és így örömet is oszt. Tudjuk, hogy így lesz, mert ezt sokan, nagyon sokan mondták egy-egy díjkiosztó ünnepség után. Ez a kötet is ezért született. Köszönet érte mindenkinek – elsősorban természetesen minden laudátornak –, aki létrehozásában közreműködött. Köszönet és hála mindenkinek előtt azoknak, akik életükkel-teljesítményükkel örökségünket ilyen gazdaggá és a Magyar Örökség Díjat ilyen fényessé tették.

Kelt Budapesten, a Millennium évében

Mádl Ferenc

A DÍJ TÖRTÉNETE ÉS LEÍRÁSA

1995 őszén a Magyarországért Alapítvány alapítója javaslatot tett a kuratóriumnak a Magyar Örökség Díj megalapítására azért, hogy a magyarság kiválóságait és értékeit a széles közvéleménnyel megismertessék.

A kuratórium felkérte a testület egyik tagját, Fekete Györgyöt, valamint az alapítót, hogy dolgozzák ki a felvetődött gondolat gyakorlati megvalósításának lehetőségét, menetét, és Makovecz Imrével, a Magyar Művészeti Akadémia elnökével együtt határozzák meg az alapelveket. Hetekig tartó tervezés, egyeztetés, szövegezés után a terv a kuratórium elé került. A testület az előterjesztést és a díjról szóló nyilatkozatot elfogadta, amely 1995. december 5-én az MTI híreként nyilvánosságra került. Ez volt a díjra vonatkozó első közlemény, amelynek egy részletét itt idézzük:

„Tapasztalataink szerint az utolsó ötven év magyar történelme és benne a társadalmi-tudományos-kulturális múltunk igaztalan, torz módon jelenik meg a közvélemény előtt, és sok esetben a negatív történések túlsúlya érzékelhető. Szükséges tehát megnevezni azokat az építő személyiségeket, erőfeszítéseket, felemelő tényeket, amelyek kiegyenlítik a hamis arányokat, illetve akik létükkel és személyes teljesítményükkel valóságos egyensúlyt teremtenek. Ettől reméljük, hogy a pozitív események közé emelkednek a magyar önazonosság-tudat szempontjából meghatározóan fontos tények, melyek unokáink unokái számára is példát jelenthetnek. ”

1995. december 21-én történt az első díjkiosztás a Magyar Nemzeti Múzeum dísztermében. Az első öt évet lezáró jubileumi díjkiosztásra ugyancsak a Nemzeti Múzeumban került sor.

A munkában részt vevők, az Alapítvány kuratóriuma és a Bíráló Bizottság tagjai az első perctől kezdve mindig arra törekedtek, hogy megtartsák a díj autonómiáját, tiszta és öntudatos „civil” jellegét, vagyis a mindenkori vezetéstől, a pártoktól való távolságot.

A közvélekedés szerint ezt a díjat az odaítélők, vagyis a Bíráló Bizottság, azután a laudátorok szellemi rangja és mindenekelőtt a díjazottak közössége minősíti.

A Magyar Örökség Bíráló Bizottság jelenlegi és régebbi tagjai:

A Bizottság elnöke Hámori József neurobiológus; alelnök Fekete György belsőépítész. Tagok: Bakos István tanár; Balogh János zoológus; Benkő Samu kultúrtörténész (Kolozsvár); Bolberitz Pál vallásfilozófus; Dávid Katalin művészettörténész; Farkas Márta tanár; Gallov Rezső sportújságíró; Hegedűs Miklós matematikus; Jókai Anna író; Juhász Judit újságíró; Juhász László művelődéstörténész (Fraknó); Kerkápoly Endre mérnök; Makovecz Imre építész; Németh Magda tanár; Ódor László tanár; Pázmándi Gyula közgazdász; Poprády Géza könyvtáros; Rókusfalvy Pál pszichológus; Spányi Antal római katolikus püspök; Sunyovszky Sylvia színművész; Tóthpál József kulturális menedzser; Varga Csaba jogfilozófus; Veres-Kovács Attila református lelkész (Nagyvárad) és Zelnik József etnográfus.

Régebben a Bizottság tagja volt: Gedai István régész; Hernádi Gyula író; Pungor Ernő kémikus; Schweitzer József főrabbi; Szakály Ferenc történész; Széles Gábor, a GYOSZ elnöke; Tolvaly Ferenc filmrendező.

A Magyar Örökség Díj nem jár pénzjutalommal (a kezdetekkor erre az Alapítvány nem is gondolhatott). Az elismerést a díjkiosztáson átadott – a szentendrei Vincze László papírmerítő műhelyében támogatásképpen készült – oklevél és 1999-től egy kis arany jelvény szimbolizálja, ekkortól támogatja a díjat a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma. Eddigi öt éves munkánk során a támogatóink közül kiemelésre érdemes a Művészeti és Szabadművelődési Alapítvány és az MNB alapítványa a Közjóért, a Westel Rt., de rajtuk kívül több intézmény és magánszemély segítsége is hozzájárult az eddigi eredményes munkához.

A támogatást ezúton is köszöni az Alapítvány, melynek jelenlegi kuratóriumi összetétele a következő: Ódor László, elnök; tagok: Bakos István, Bayer Zsolt, Bod Péter Ákosné, Hámori József, Juhász Judit, Németh Miklós Attila, Poprády Géza, Rókusfalvy Pál, Suhajda Levente és Tóthpál József. Az alapítványi igazgató Farkas Márta.

A kuratórium előző elnöke 2001 januárjáig Sunyovszky Sylvia volt.

Elismerés illeti a Bíráló Bizottság, valamint a kuratórium összes – jelenlegi és régebbi – tagját és tisztségviselőjét. Hosszú évek óta időt, fáradságot és szellemi energiát nem kímélve, nagy lelkesedéssel és felelősséggel végzik szolgálatukat a „Magyarság Láthatatlan Szellemi Múzeumának” felépítésében.

A Magyar Örökség Díj leírása

1. § *A Magyar Örökség Díj azon teljesítmények elismerésére adományozható, „melyek a magyar önazonosságtudat szempontjából meghatározóan fontosnak minősíthetők, s az unokáink unokái számára is példát jelentenek.”*

2. § *A Magyar Örökség kitüntető megnevezést – az odaítélés után – bejegyzik a Magyarok Aranykönyvébe, amely az oklevelek másolatait tartalmazó, díszes kiállítású könyv. Az Ezüstkönyv a díjról és a díjazottakról szóló szükséges információk gyűjteménye, valamint az összes beérkezett állampolgári javaslat felsorolása.*

3. § *A díj nem jár pénzjutalommal. A díjkiosztás alkalmával a kitüntetettek számára díszjelvény adható.*

4. § *A Magyar Örökség Díj konkrét teljesítmények elismerését jelenti. Csak egészen kivételes esetben és régebbi korokban élt díjazott számára adható életműért is díj.*

5. § *A Magyar Örökség Díj magyar állampolgár, magát magyarnak valló ember, vagy a magyarságért tevékenykedő intézmény, illetve testület számára adható ki.*

6. § *A díjazott használhatja a „magyar örökség díjas”, „Magyar Örökség Díjjal kitüntetett” elnevezést, és jogosult a díszjelvény viselésére.*

A testületek

7. § *A díjjal kapcsolatos minden teendőt és az anyagi fedezetet a Magyarországért Alapítvány biztosítja.*

8. § *A Magyar Örökség Bíráló Bizottság tagjait a Magyarországért Alapítvány kuratóriuma kéri fel tisztségük ellátására, és a kuratórium joga azok visszahívását kezdeményezni. A Bizottság saját rendje szerint dolgozik a tagok közül választott elnök és – a szóvivői feladatokat is ellátó – alelnök irányításával.*

A díj odaítélésnek, átadásának és visszavonásának rendje

9. § *A Magyarországért Alapítvány megbízottja az esemény előtt legalább 15 nappal írásban értesíti a Bizottság tagjait a teljesítmény kiválasztása (a „zsűrizés”), a laudáció, valamint a díjkiosztás idejéről és helyéről.*

10. § *A díj csak a Magyarországért Alapítvány számára írásban eljuttatott állampolgári javaslatok elbírálása alapján adható ki. Az erről szóló felhívást a sajtóban minden évben egyszer nyilvánosságra kell hozni.*

11. § *A Bizottság zárt ülésen, titkos szavazással nevezi meg és javasolja a díjazandó teljesítményeket.*

12. § *A Bizottság szakembereket kér fel, akik a díjkiosztást megelőzően a díjra javasolt teljesítmények alapos ismeretében laudációt (méltatást) írnak, amelyet a laudáció alkalmával a Bizottság előtt előszóban előadnak. A Magyar Örökség*

Díj az elhangzott méltatás után, az elnök vagy az elnök által megbízott, őt helyettesítő személy határozatával válik elfogadottá, odaítéltté.

13. § A mindenkori díjazottak névsorát a laudációt követően lehet átadni a sajtó számára azzal a kitétellel, hogy a sajtóban való megjelentetés a díjátadás napján, vagy ha a díjátadás munkaszüneti napra van ütemezve, akkor az azt megelőző napon történhet.

14. § Az ünnepélyes díjkiosztás alkalmával a kitüntetettnek, illetve hozzátartozójának vagy leszármazottjának a Bíráló Bizottság tagjai átadják a Bizottság elnökének és tagjainak aláírásával ellátott Magyar Örökség Díjat bizonyító oklevelet. A díjnak az Aranykönyvbe való bejegyzése ekkortól válik érvényessé.

15. § A díjat rendkívüli esetben a Magyarországért Alapítvány és a Magyar Örökség Bíráló Bizottság együttes ülésén, a két testület teljes létszámának minősített többségével, titkos szavazással visszavonhatja.

A díj odaítélésének időpontjai

16. § A Magyar Örökség Díj évente négyszer, a napfordulók idején vagy azok környékén, célszerűen szombati vagy vasárnapi napokon kerül átadásra. Esetenként hét – évente tehát huszonnyolc – díj adható ki.

(...)

Záradék

18. § A Magyar Örökség Bíráló Bizottság 2015. december 31-ig befejezi tevékenységét és feloszlata önmagát.

19. § A Magyar Örökség Bíráló Bizottság feloszlásával egyidejűleg, utolsó határozatként módot adhat arra, hogy más néven definiált – de jogfolytonosnak tekinthető – bizottság más statútumokkal 2016. január 1. után is odaítélhet Magyar Örökség Díjat.

20. §. Ezen előírások a Magyar Örökség Díj eddigi gyakorlata alapján készültek, azt a Magyarországért Alapítvány kuratóriuma 1999. február 8-i ülésén elfogadta. A továbbiakban mindennemű változtatáshoz a teljes kuratórium minősített többségének egyetértő szavazata szükséges.

Néhány kiegészítés a statútumhoz.

A Bizottság a díjat a bírálat vagy másképpen zsűrizés alkalmával az előterjesztett állampolgári javaslatok áttekintésével, valójában „átbongészésével”, majd – többlépcsős – titkos szavazással ítéli oda. A Bizottsághoz beküldött állampolgári javaslatok az úgynevezett *Ezüstkönyv*be kerülnek. Közel ezer ajánlás érkezett az első öt évben a kuratóriumhoz.

Az ajánlások az élet igen széles területét ölelik fel, így adhatott a Bizottság díjat például Mansfeld Péter szabadságharcosnak, Tóth Sándor gépkocsivezetőnek és Gundel Károly konyhaművésznek csakúgy, mint a szellemóriás Kodály Zoltánnak, Karácsony Sándornak és Scheiber Sándornak.

Itt kell kiemelni, hogy – amint könyvünkben látható – a díjat a többi hivatalos vagy civil elismeréstől eltérően nem életműért, hanem többé-kevésbé körülhatárolt, esetenként egészen konkrét teljesítményért adja a Bizottság – ez jelenik meg a könyvben a díjazott neve után olvasható oklevélszövegben.

Általában két héttel a zsűrizés vagy bírálat után a Bizottság tagjai meghallgatják a felkért laudátorok előterjesztését. Ezen az úgynevezett laudáción elhangzott szöveg került – szerkesztve – ebbe a könyvbe.

Magyarország és a magyar nemzet az 1980-as évek végétől óriási átalakulás részese lett. A mai társadalmi-technikai változás tempója, a jövő bizonytalansága vagy talán éppen egy kiforrott jövőkép hiánya teszi szükségessé a számvetést. Az ezredváltással egyidőben átfogó, széleskörű korszakváltás zajlik hazánkban, s ebben a könyvben olvasható először egy olyan szellemi összegzés, amely az időszerű munkát: a magyar nemzet értékeinek summázatát elindíthatja és elsőként tartalmazza.

A statútumban leírt húszéves munka első negyede 2000. december 16-án lezárult. Az ötéves ciklus alatt összesen 140 díj kiosztása történt meg.

Sikert kívánunk kiemelten azoknak a személyeknek, csoportoknak – kortársainknak –, akiket teljesítményeik alapján a Magyar Örökség Bíráló Bizottság még csak ezután fog elismerésben részesíteni. Ezzel a jókívánsággal, ezzel a biztatással már előre tekintünk a jövőbe is. Mert ahogy az 1995-ben kiadott nyilatkozatunk megfogalmazza, messzire látzó tetteket kell magasra emelni azért, hogy „unokáink unokái” is tisztán lássák a követendő példákat.

Budapest, 2001 januárjában

Farkas Balázs,
a Magyarorszáért Alapítvány alapítója

A Magyarországért Alapítvány kurátorai úgy határoztak,
hogy jeles bizottságot kérnek fel arra a célra,
hogy együtt munkálkodva
a Magyar Szellem Láthatatlan Múzeumát létrehozzák.

Ezen szándék tanúságaképpen 1997. március 21-én
a Magyar Kultúra Alapítvány Deák-termében
a Bizottság kinyilvánítja,
hogy az arra méltó

KÓS KÁROLY

a magyar nép csillaga,
építész, író, politikus
emberi-művészeti-közéleti nagysága

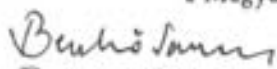
MAGYAR ÖRÖKSÉG

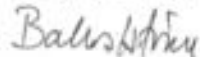
- amiről ezen oklevél bizonytságot tesz -

Kós Károly nevét az Aranykönyv őrzi.

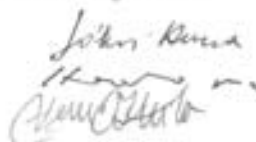

Dr. Mádl Ferenc

a Magyar Örökség Bizottság elnöke

Balogh István

Balogh István

Balogh István

János Kőrösi

Az előző oldalon az *Aranykönyv* egyik oklevele látható.

Az okleveleken olvasható „Láthatatlan Múzeum” ezzel a könyvvel nem ölt formát, mert annak az emberek – az olvasók – gondolkodásában, lelkében kell felépülnie. Megjegyezzük, hogy a Magyar Nemzeti Múzeumban, egy tárlóban megtekinthető a Magyar Örökség egyetlen, mindenki számára látható formája, az *Aranykönyv*.

A DÍJAZOTTAK A DÍJKIOSZTÁSOK IDŐRENDJÉBEN

1995. december

ISTVÁN A KIRÁLY rockopera, László Gyula, Nemeskürty István, **VALAHOL EURÓPÁBAN** című film, Neumann János, Papp László, Tőkés László;

1996. március

Balczó András, MÁSFÉLMILLIÓ LÉPÉS MAGYARORSZÁGON című televíziós sorozat, Makovecz Imre, Püski Sándor és felesége, Ilus néni, Márton Áron, Esterházy János, Latinovits Zoltán;

1996. június

Sütő András; Németh László, Teller Ede, Antall József, Kovács Margit, az ARANYCSAPAT, Kodály Zoltán;

1996. szeptember

Jancsó Adrienne, Bay Zoltán, Szóts István, DUNA TELEVÍZIÓ, Egerszegi Krisztina, Mansfeld Péter, Kondor Béla;

1996. december

Hamvas Béla és Kemény Katalin, Sinkovits Imre, Márai Sándor, Borsos Miklós, Szabó T. Attila, Budai Ilona;

1997. március

Dávid Katalin, BETHLEN GÁBOR ALAPÍTVÁNY, Fischer Annie, Pap Gábor, Balogh János, Simándy József, Kós Károly;

1997. június

Andorka Rudolf, Trogmayer Ottó és a NEMZETI TÖRTÉNETI EMLÉKPARK KIALAKÍTÁSÁBAN KÖZREMŰKÖDŐK, Magyar Zoltán, Tolnay Klári, Illyés Gyula, Farkas Ferenc, MAGYAR NEMZET napilap és főszerkesztője, Pethő Tibor;

1997. szeptember

KÜLFÖLDI MAGYAR CSERKÉSZSZÖVETSÉG, Tempfli József, Pilinszky János, Karácsony Sándor, Gyurkovics Tibor, Ravasz László, Csoóri Sándor, Kósa Ferenc, Sára Sándor **TÍZEZER NAP** című filmje;

1997. december

Bay Béla, **DEBRECENI REFORMÁTUS KOLLÉGIUMI KÁNTUS**, Györffy György, Tamási Áron, Tóth Sándor, Scheiber Sándor, Szörényi Éva;

1998. március

Böröcz József, **CSÍKSOMLYÓI KATOLIKUS KÖZÖSSÉG ÉS A ZARÁNDOKOK**, Haynal Imre, Olasz Ferenc, Sándor György, Szokolay Sándor, Weöres Sándor;

1998. június

Bibó István, Csendes Zoltán és Szabédi László, **CSILLAG-SZEMŰEK** gyermek-táncegyüttes és a Tímár házaspár, Kecskési Tollas Tibor, Melocco Miklós, Jókai Anna, Rajki Béla;

1998. szeptember

Botka Valéria és Csányi László, Kárpáti Rudolf, Nagy László, Hites Kristóf, Turczel Lajos, Simonyi Károly, Bálint Sándor;

1998. december

Szent-Györgyi Albert, Kányádi Sándor, Melis György, Egry József, B. Farkas Tamás és Kernács Gabriella, Várkonyi Nándor, Erdélyi Zsuzsanna;

1999. március

A KOLOZSVÁRI és NAGYVÁRADI SZÍNHÁZ, Bánffy György, Kodolányi János, Kőbán Rita, Rácz Aladár, Újszászy Kálmán, Vargyas Lajos;

1999. június

Perner Ferenc, a **SÃO PAULO-I SZENT GELLÉRT APÁTSÁG** és a **SZENT IMRE KOLLÉGIUM**, a **MAGYAR NÉP SZENT KORONA IRÁNTI TISZTELETE**; Szőkefalvi-Nagy Béla, Deák Ferenc, Pungor Ernő, **TISZATÁJ** című folyóirat, **HONVÉD EGYÜTTES** és Novák Ferenc;

1999. szeptember

Bárdos Lajos, Csete György és Csete Ildikó, Czegei Wass Albert, Földi Imre, Gundel Károly, Vásáry Tamás;

1999. december

Berlász Jenő, Halmos Béla és a **NOMÁD NEMZEDÉK**, Fodor András, Kovács Béla, Nagy Ferenc és Varga Béla, Mindszenty József, Pogány Frigyes, Szántó Tibor;

2000. március

Barcsay Jenő, Padisák Mihály, Zsivótzky Gyula, Áprily Lajos és Jékely Zoltán, Duray Miklós, Ordass Lajos, Csizmazia Darab József;

2000. június

Mádl Ferenc, Ferencsik János, Szentágothai János, Levendel László, Sinka István, Bessenyei Ferenc, Gyenge Valéria, **SZÁZTAGÚ CIGÁNYZENEKAR** és Bangó Margit;

2000. szeptember

Budó Ágoston, Fekete István, Benda Kálmán, Szalatnai Rezső, Béres József, Borbándi Gyula, **MUZSIKÁS EGYÜTTES** és Sebestyén Márta;

2000. december

Kallós Zoltán, Csapody Vera, Sík Sándor, Durkó Zsolt, Báthory Júlia, **MAGYAR ÁRVÍZVÉDEKEZŐK**, Záborszky József és a **SZENT ISTVÁN KIRÁLY ZENEKAR**.

A listához magyarázatként hozzá kell tennünk azt, hogy az 1996. decemberi díjkiosztásnál azért szerepel kevesebb díj, mert ekkor a Bíráló Bizottság – rajta kívül álló okok miatt – a megszokott hét helyett csak hat díjat tudott kiadni. Az 1999. júniusi díjkiosztás túlhaladt a századik díjon, és a Bizottság ekkor látta idejét annak, hogy a hiányt korrigálva nyolc díjat adjon ki.

Az 1996-os esethez hasonlóan 1999 szeptemberében is csak hat díj került átadásra.

Végül 2000 júniusában a köztársasági elnöknek jelölt Mádl Ferenc úrnak el kellett távoznia a zsűrizés közben, s ekkor, távollétében a Bizottság Magyar Örökség díjra jelölte. Így ebben az esetben is nyolc díj került kiosztásra, összességében tehát helyreállt az évente 28 díj kiadásának rendje.

Könyvünkben a díjkiosztások időrendjében, azon belül is az átadás sorrendjében szerepelnek a díjazottak. Ez az egymásutániség a díjátadási ünnepség megtervezése alkalmával, az esetlegesen előadott verses, prózai, zenei illusztrációk bemutatása, az esemény „dramaturgiája” szerint alakul ki, *mentes tehát bármiféle értékítélettől.*

Ha a méltató az írásában bővebben szolgál biográfiai adatokkal, a laudáció után nincs életrajz.

Az életrajzokat a magyarországi könyvtárakban fellelhető lexikonokból válogattuk; ha a szükség úgy hozta, többükből szerkesztettük össze őket, vagy éppen kihagytunk belőlük, attól függően, hogy a laudáció mennyire tért ki az adatokra.

A laudátoroknál a foglalkozás a méltatás elhangzása óta változhatott.

Nagybetűvel jelöltük a csoportos díjazottakat, vagyis ahol nem egyéni díjazottat nevezett meg a Bíráló Bizottság. Ez a megkülönböztetés az évek folyamán kialakult hagyomány.

A belső borítón a Péry József ötvösművész által készített dombormű látható, ami az Aranykönyvet díszíti. Ugyanez a motívum ékesíti a kitüntetettek számára adományozott aranyjelvényt is.

A könyvet díszítő népi motívumokat Malonyay Dezső: *A magyar nép művészete* című művéből vettük.

A Bizottság véleménye szerint a *magyar nép Szent Korona iránti tiszteletét* nem méltathatta senki, ezért a századik díj megnevezésekor többé-kevésbé ismert sarkigazságok kerültek megfogalmazásra, s ez került a könyvbe. A dolog természeténél fogva ebben a különleges esetben oklevél sem készült. A Tisztelt Olvasó tehát ennek a díjnak alanya és tulajdonosa, és ha ezt a tényt a könyvünk valamennyire ismertté tudja tenni, már nem készült hiába.

*Külön köszönet jár azért,
hogy nagyon sok állampolgár küldte el javaslatát a
Magyar Örökség Díjra,
és hogy oly sokan tisztelték meg jelenlétükkel
díjkiosztó ünnepségeinket.*

